

FESTIVAL
midis
MINIMES

ÉTÉ/ZOMER 2019

06.08

PROGRAMME DU JOUR
PROGRAMMA VAN DE DAG

Sergey Prokofiev

(1891-1953)

Sonate pour violoncelle et piano en do majeur, op. 119 /
Sonate voor cello en piano in C-groot, op. 119

Andante grave

Moderato

Allehgro ma non troppo

David Popper

(1843-1913)

Ungharischer Rhapsodie, op. 68

Kacper Nowak

violoncelle / cello

Christia Hudziy

piano

PROCHAIN CONCERT
VOLGEND CONCERT

07.08

DUO EIDOS

Géraldine Clément

flûte / fluit

Thomas Waelbroeck

piano

Robert Schumann

(1810-1856)

Trois Romances / Drie Romances, op. 94

Carl Reinecke
(1824-1910)

Sonate "Ondine", op.167 /

Sonate voor "Undine", op.167

COMMENTAIRE

C'est au début de l'année 1949, après plusieurs rencontres avec Mstislav Rostropovitch que Prokofiev, impressionné par le talent de ce jeune musicien avec qui il discutait des possibilités expressives de la technique moderne du violoncelle, décida, pris par une sorte de révélation, d'entreprendre l'écriture d'une série d'œuvres dédiées à cet instrument, dont la première est cette sonate op 119. Elle fut créée en décembre de la même année par Rostropovitch et Svjatoslav Richter.

D'un grand classicisme de forme et très romantique d'inspiration, presque hors du temps, cette œuvre est parfois considérée comme le chant du cygne du compositeur qui ne composa plus guère ensuite que sa septième symphonie. Toute la dernière période de la vie de Prokofiev, après son retour dans son pays natal en 1938, est consacrée à la recherche d'une nouvelle simplicité et d'une clarté de langage, dédiée au peuple russe et aux conquêtes de la révolution soviétique ; indifférent aux recherches de nature syntaxique qui ont révolutionné la musique contemporaine, il se tourne vers un style inspiré de néoclassicisme et un langage tonal, empruntant ses thèmes au folklore slave, qu'il enrichit de ses trouvailles propres. « *Il me faisait part, dira son épouse dans ses mémoires, de son désir d'une langue musicale simple et claire. Il y pensait depuis longtemps avec obstination et ces pensées l'agitaient profondément; même lorsqu'il parlait de clarté et de simplicité, il disait toujours qu'il ne s'agissait pas de la simplicité ancienne qui consiste en la répétition de ce qui avait déjà été dit, mais d'une simplicité nouvelle, liée au sens nouveau de notre vie* ». Mme Prokofiev fait ici allusion à l'état de santé du compositeur qui dut subir plusieurs séjours à l'hôpital, (Prokofiev mourra en mars 1953 d'une hémorragie cérébrale) et à leur vie nouvelle à la campagne, loin du tumulte et de la vie politique de Moscou.

Le premier mouvement, *Andante grave*, marqué tranquille et expressif, débute par un thème ample et mystérieux suivi de plusieurs variations où se succèdent, dans une écriture contrastée, belles envolées lyriques et moments plus dramatiques, avant la reprise du thème initial et une conclusion plus solennelle sur un rythme de sarabande baroque. Le deuxième mouvement, *moderato*, construit en forme de scherzo sur un motif dansant calme et enjoué, apporte une note de sérénité teintée d'un humour un peu sarcastique que vient interrompre le trio central, langoureusement expressif et lyrique. Le finale reprend le climat solennel et paisible du premier mouvement, exploitant un large éventail des possibilités expressives du violoncelle.

Violoncelliste virtuose né à Prague, David Popper se distingua très vite par des dons exceptionnels et attira l'attention du chef d'orchestre Hans von Bülow qui guida les débuts de sa carrière. Il occupa successivement des positions importantes à Löwenberg, Vienne, Saint-Pétersbourg et Budapest et se fit remarquer aussi comme chambriste. Il est probablement l'un des derniers grand violoncelliste à ne pas utiliser de pique, portant l'instrument directement sur les mollets. Sa musique est d'une facture restée classique, mais pleine de chaleur et de sentiment, dans la droite ligne du romantisme germanique.

Claude Jottrand

BIOGRAPHIE

Kacper Nowak

Kacper Nowak est considéré comme l'un des grands talents prometteurs de sa génération. Il interprète chaque note avec un grand sens artistique et une virtuosité maîtrisée. C'est une révélation dans le domaine du violoncelle. Un duo à garder à l'œil !

Kacper Nowak est né en Pologne. Il commence à étudier le violoncelle à l'âge de huit ans. Il se forme tour à tour auprès de Danuta Taczanowska au Conservatoire Frédéric Chopin à Poznan ; de Didier Poskin à compter de 2005 ; Maria Kliegel à Cologne en 2010 ; Justus Grimm au Conservatoire royal d'Anvers. Il termine son master en 2014 et se voit décerner la bourse Oranjebeurs par les Pays-Bas. Il participe à diverses master classes avec des musiciens de renom tels que Gérard Caussé, Walter Grimmer, Boyan Vodenitcharov, France Springuel, Gautier Capuçon, le Quatuor Danel, Jean-Guihen Queyras et Natalia Gutman. Depuis septembre 2014, Kacper Nowak se perfectionne à la Chapelle musicale Reine Elisabeth, sous la direction de Gary Hoffman.

Kacper Nowak remporte de nombreux prix lors de divers concours nationaux et internationaux, à commencer par le Concours Liezen, en Autriche, qui lui vaut de devenir membre de la fondation nationale polonaise pour enfants surdoués. Il décroche le Premier prix du concours de Woluwe-Saint-Pierre en 2005 ; le Premier prix du Concours Van Cutsem et Fely Waselle ; le Grand Prix Edmond Baert en 2012 ; le Premier prix et le Prix du public lors du concours Ottoboni - I solisti, puis le Concours international Johannes Brahms en Autriche, en 2015

Kacpec Nowak rencontre la pianiste ukrainienne Christia Hudziy à la Chapelle musicale Reine Elisabeth. Leur premier CD, Contrastes, réunissant des œuvres de Brahms, Martinu et Schnittke, a paru fin 2018. Ils tourneront avec ce présent programme, une magnifique sonate et une rhapsodie entraînante, tout au long de la saison 2019-2020.

Christia Hudziy

Née à Lviv en Ukraine dans une famille de musiciens, Christia Hudziy est prédestinée à une carrière d'artiste. À l'âge de 11 ans, elle fait ses débuts en tant que soliste avec l'orchestre symphonique de Lviv. Son parcours lui vaut d'être distinguée et récompensée par le Président d'Ukraine. Elle se perfectionne ensuite en France au Conservatoire National Supérieur de Musique de Paris, soutenue par la fondation Nadia et Lili Boulanger, au Conservatoire de Lyon et à Milan. Christia est lauréate de nombreux concours internationaux en Europe dont les concours de musique de chambre du Concertgebouw (Amsterdam) et de piano Giovanni Talenti PiaTe-baldini où elle obtient le Prix Spécial et le premier Prix, ainsi que de la bourse internationale Yamaha. Elle est régulièrement invitée à divers festivals internationaux, tels que La Roque d'Anthéron, Radio France et le musée d'Orsay, Avignon, le Brussels summer Vexain festival...

Après quatre années en tant que résidente à la Chapelle musicale Reine Elisabeth, prestigieuse institution d'enseignement supérieur artistique fondée par la Reine Élisabeth de Belgique, destinée aux jeunes talents du monde entier, Christia Hudziy poursuit sa carrière de soliste et de musicienne de chambre, se produisant en France, Belgique, Hollande, Pologne, Ukraine et Angleterre. Elle a joué récemment en soliste avec les orchestres philharmoniques de Londres, Belgique et Osaka.

Christia Hudziy est pianiste et coach de la classe de violon d'Augustin Dumay à la Chapelle Reine Élisabeth.

COMMENTAAR

Nadat Prokofjev verschillende malen de jonge cellist Mstislav Rostropovitsj had ontmoet, besloot hij begin 1949 een reeks werken te schrijven voor dit instrument, alsof hij een openbaring had gekregen. Prokofjev was onder de indruk van het talent van de cellist en had de expressieve mogelijkheden van de moderne cellotechniek met hem besproken. De *Sonate op. 119*, het eerste werk in de reeks, werd in december van datzelfde jaar in première gebracht door Rostropovitsj zelf en Svjatoslav Richter.

De bijna tijdloze sonate is zeer classicistisch van vorm en romantisch van inspiratie. Ze wordt soms als de zwanenzang van de componist beschouwd, die nadien behalve zijn *Zevende symfonie* nagenoeg niets meer componeerde. De hele laatste periode van Prokofjevs leven, na zijn terugkeer naar zijn geboorteland in 1938, wijdde hij aan de zoektocht naar een nieuwe eenvoud en een heldere taal. Hij droeg zijn werkzaamheden op aan het Russische volk en aan de verworvenheden van de Sovjetrevolutie. Hij stond onverschillig tegenover het syntactische onderzoek dat een revolutie in de hedendaagse muziek had teweeggebracht en hanteerde een stijl die geïnspireerd was door het neoclassicisme. Hij koos voor een tonale muziektaal en ontleende zijn thema's aan de Slavische folklore, die hij met zijn eigen vondsten verrijkte. "Hij vertelde me", zo sprak zijn vrouw in haar memoires, "over zijn verlangen naar een eenvoudige en duidelijke muziektaal. Hij had er lang en koppig over nagedacht, en zijn gedachten maakten hem onrustig; toen hij sprak over duidelijkheid en eenvoud, zei hij altijd dat het niet ging om de oude eenvoud die bestond in de herhaling van wat al gezegd was, maar een nieuwe eenvoud, gekoppeld aan de nieuwe betekenis van ons leven." Mevrouw Prokofjev verwijst hier naar de gezondheidstoestand van de componist, die meermaals in het ziekenhuis moest verblijven – Prokofjev overleed in maart 1953 aan een hersenbloeding – en naar hun nieuwe leven op het platteland, ver van de drukte en het politieke leven in Moskou.

Het eerste deel, *Andante grave*, is aangeduid als rustig en expressief. Het begint met een breedvoerig en mysterieus thema, gevolgd door verschillende variaties waarin door middel van een contrasterende schrijftuur mooie momenten van lyrische vervoering alterneren met meer dramatische passages. Nadien volgt de reprise van het oorspronkelijke thema en een plechtigere afsluiting op het ritme van een barokke sarabande. Het tweede deel, *Moderato*, is opgebouwd als een scherzo op een rustig en speels dansmotief; het brengt wat sereniteit, gekleurd met eerder sarcastische humor. Het wordt onderbroken door het centrale trio, smachtend expressief en lyrisch. In de finale klinkt opnieuw de plechtige en vredige sfeer van het eerste deel en wordt een breed scala aan expressieve mogelijkheden van de cello benut.

De virtuoze cellist David Popper werd in Praag geboren. Hij onderscheidde zich al snel door zijn uitzonderlijke gaven en trok de aandacht van dirigent Hans von Bülow, die zijn vroege carrière begeleidde. Hij bekleedde belangrijke functies in achtereenvolgens Löwenberg, Wenen, St.-Petersburg en Boedapest en was ook een opvallende kamermusicus. Hij is waarschijnlijk een van de laatste grote cellisten die geen staartpin gebruikte maar het instrument tussen de onderbenen klemde. Zijn muziek is nog klassiek van stijl, maar vol warmte en gevoel, en sluit aan bij de Duitse romantiek.

Claude Jottrand

Vertaling: Xavier Verbeek

BIOGRAFIE

Kacper Nowak

Kacper wordt beschouwd als één van de grote beloftes van zijn generatie. Hij vertolkt elke noot met de hoogste vorm van muzikale artistiekiteit en beheerste virtuositeit. Een bijzondere revelatie in het cellolandschap. Beide jonge talenten leerden elkaar kennen via de Muziekkapel Koningin Elisabeth. Eind 2018 lanceerden ze samen hun eerste cd 'Contrastes' met werk van Brahms, Martinu en Schnittke. Een duo om in de gaten te houden!

Kacper Nowak werd in Polen geboren en begint op zijn achtste cello te spelen. Een jaar later is hij laureaat van de Liezen Wedstrijd in Oostenrijk. Hij volgt les bij Danuta Taczanowska aan de Fryderyk Chopin School in Poznan.

Hij behaalt tal van prijzen op verschillende nationale en internationale wedstrijden en wordt lid van de nationale stichting voor hoogbegaafde kinderen. In 2005 wint hij de Eerste Prijs op de wedstrijd van Sint-Pieters-Woluwe in Brussel, om het volgende jaar te starten bij Didier Poskin.

In 2010 zet hij zijn opleiding verder bij Maria Kliegel in Keulen. Hij behaalt de Eerste Prijs Van Cutsem en Fely Waselle. Daarna studeert hij verder bij Justus Grimm aan het Koninklijk Conservatorium van Antwerpen en behaalt hij in 2012 de Grote Prijs Edmond Baert. In 2014 beëindigt Kacper zijn master en krijgt hij de Nederlandse Oranjebeurs. Hij neemt deel aan masterclasses met grote musici zoals Gérard Caussé, Walter Grimmer, Boyan Vodenitcharov, France Springuel, Gautier Capuçon, Quatuor Danel, Jean-Guihen Queyras en Natalia Gutman.

Sinds september 2014 vervolmaakt Kacper Nowak zich aan de Muziekkapel Koningin Elisabeth, onder leiding van Gary Hoffman. In 2015 wint hij zowel de Eerste Prijs als de Publieksprijs op de Ottoboni - I solisti wedstrijd, en in september van datzelfde jaar wordt hij laureaat op de Internationale Johannes Brahms Wedstrijd in Oostenrijk.

Kacper stelt de volgende programma's voor in 2019-2020. Hij laat zich begeleiden door pianiste Christia Hudziy. Beide jonge talenten leerden elkaar kennen via de Muziekkapel Koningin Elisabeth. Eind 2018 lanceerden ze samen hun eerste cd 'Contrastes' met werk van Brahms, Martinu en Schnittke. Een duo om in de gaten te houden!

Christia Hudziy

Christia Hudziy werd in Lviv in Oekraïne geboren in een familie van muzikanten. Ze was dus voorbestemd voor een artiestencarrière. Op 11-jarige leeftijd debuteerde ze als soliste bij het Lviv Symphony Orchestra. Haar loopbaan werd reeds onderscheiden en beloond door de president van Oekraïne. Ze vervolmaakte zich in Frankrijk aan het Conservatoire National Supérieur de Musique de Paris, met de steun van de Fondation internationale Nadia et Lili Boulanger, maar ook aan het Conservatoire de Lyon en in Milaan. Christia is laureate van talrijke internationale concoursen in Europa, waaronder de kamermuziekwedstrijd van het Concertgebouw (Amsterdam) en het pianoconcours Giovani Talenti "Pia Tebaldini", waar ze de speciale prijs en de eerste prijs behaalde. Ze won ook de internationale Yamaha-beurs. Ze wordt regelmatig uitgenodigd op diverse internationale festivals, zoals La Roque d'Anthéron, Radio France, het Musée d'Orsay, Avignon en het festival Brussels summer Vexin.

Christia Hudziy was vier jaar lang in residentie bij de Muziekkapel Koningin Elisabeth, een prestigieuze instelling voor hoger artistiek onderwijs die is opgericht door Koningin Elisabeth van België en bestemd is voor jong talent uit de hele wereld. Thans zet ze haar carrière verder als soliste en kamermuzikante en treedt ze op in Frankrijk, België, Nederland, Polen, Oekraïne en Engeland. Onlangs concerteerde ze als soliste bij de filharmonische orkesten van Londen, België en Osaka.

Christia Hudziy is actief als pianiste en coach aan de Muziekkapel Koningin Elisabeth in de vioolklas van Augustin Dumay.

